

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 16 ноември 2009 година

относно предложение за регламент на Съвета относно установяване на истинността на евро-монетите и обработката на негодни за употреба евромонети

(CON/2009/95)

(2009/С 284/02)

Въведение и правно основание

На 30 септември 2009 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искане от Съвета на Европейския съюз за становище относно предложение за регламент на Съвета относно установяване на истинността на евро-монетите и обработката на негодни за употреба евро монети ⁽¹⁾ (наричан по-долу „предложения регламент“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 123, параграф 4, трето изречение от Договора за създаване на Европейската общност и член 105, параграф 4, първо тире от Договора, във връзка с член 106, параграф 2 от Договора, тъй като предложеният регламент се отнася до техническите спецификации на евромонетите. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно изречение първо на член 17,5 от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

Общи забележки

Предложеният регламент прилага задължението, установено върху кредитните и други институции, съгласно член 6 от Регламент на Съвета (ЕО) № 1338/2001 от 28 юни 2001 г. за определяне на необходимите мерки за защита на еврото срещу фалшифициране ⁽²⁾, да се гарантира, че истинността на евромонетите, които те получават и които възнамеряват да върнат в обращение, е проверена, и че фалшификатите са открити. ЕЦБ е приела доста сходни мерки относно задължението на същите институции да проверяват истинността на евробанкнотите съгласно Регламент (ЕО) № 1338/2001 на Съвета. Наличието на сходно законодателство, което се прилага за институции, участващи в разпространението на евробанкноти и монети, ще спомогне да се намали опасността за единната валута, породена от фалшифицирането на евробанкноти и монети.

За целите на предложения регламент, решението на Комисията да използва съществуващите процедури и оборудване за сортиране на монети, развити въз основа на Препоръка 2005/504/ЕО на Комисията от 27 май 2005 г. относно установяване на истинността на евромонети и обработката на негодни за обращение евромонети ⁽³⁾, е определено най-добрият начин да се осигури приемственост на съществуващите досега добри практики и по такъв начин да се гарантира ефикасност на планираните мерки.

Такси за обработка

Въпреки член 8, параграф 2 и параграф 4 от предложения регламент, които позволяват на държавите-членки да предвидят до определена степен освобождаване от таксите за обработка, ЕЦБ изразява съмнение дали удържането на 5 %-на такса за обработка от номиналната стойност на негодните за обращение евромонети отговаря на целта на предложения регламент, която е задължаване на държавите-членки да изтеглят от обращение негодни евромонети. Както е посочено в съображение 4 от предложения регламент, обращението на негодни евромонети „затруднява тяхната употреба“ и „могат да объркат ползвателите по отношение на истинността на монетите“. Негодните за обращение евромонети следва да се изтеглят от обращение, за да се осигури, че евромонетите могат надеждно да бъдат проверявани за истинност и че излагането им на опасност за фалшифициране е намалена. В тази връзка ЕЦБ счита, че изплащането на стойността или замяната на евромонети, негодни за обращение, следва, по правило, да бъдат освободени от такси за обработка. Както е отбелязано в предишни становища на ЕЦБ, събирането на такса противоречи също на понятието за законно платежно средство, според което обменът на пари като законно платежно средство по пълна номинална стойност е публична задача ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ COM(2009) 459 окончателен.

⁽²⁾ ОВ L 181, 4.7.2001 г., стр. 6.

⁽³⁾ ОВ L 184, 15.7.2005 г., стр. 60.

⁽⁴⁾ Виж Становище CON/2009/52. Всички становища на ЕЦБ са публикувани на уебсайта на ЕЦБ: <http://www.ecb.europa.eu>

ЕЦБ обаче счита, че прилагането на такса в размер на 15 % би било оправдано в случаите, когато обемът на негодните монети, които подлежат на проверка, е сравнително голям поради аномалии или отклонения от спецификациите, посочени в член 9 от предложения регламент.

Когато ЕЦБ препоръчва изменение на предложения регламент, в приложението е посочено конкретно предложение за изменение, заедно с обяснителен текст към него.

Съставено във Франкфурт на Майн на 16 ноември 2009 година.

Председател на ЕЦБ

Jean-Claude TRICHET

ПРИЛОЖЕНИЕ

Предложения за изменения

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ ⁽¹⁾
-------------------------------	---

Изменение 1

Член 3, параграф 1 от предложения регламент

Член 3	Член 3
<p>„1. Институциите следва да гарантират, че евромонетите, които са получили и които възнамеряват да върнат в обращение, са били подложени на проверка на тяхната истинност. Те прилагат това задължение:</p> <p>а) главно посредством машини за обработка, включени в списъка на такива машини, посочен в член 5, параграф 3; или</p> <p>б) посредством обучен персонал.“</p>	<p>„1. Институциите следва да гарантират, че евромонетите с номинална стойност 2 евро, 1 евро и 50 цента, които са получили и които възнамеряват да върнат в обращение, са били подложени на проверка на тяхната истинност. Те прилагат това задължение:</p> <p>а) главно посредством машини за обработка, включени в списъка на такива машини, посочен в член 5, параграф 3; или</p> <p>б) посредством обучен персонал.“</p>

Обяснение

ЕЦБ предлага ограничаване на процедурата за установяване на истинността до монети с номинална стойност от поне 50 цента (т.е. монети от 2 евро, 1 евро и 50 цента). В действителност монети с номинална стойност от 20 цента и по-малко крият много малък риск да бъдат фалшифицирани поради тяхната ниска стойност, сравнена със i) стойността на метала и ii) разходите по фалшифицирането. Подлагането на всички монети на проверка за установяване на истинността би представлявало истинско бреме за институциите, което не може да бъде оправдано със стойността на въпросните монети.

Изменение 2

Член 4, параграф 1 от предложения регламент

Член 4	Член 4
<p>„1. Притежаваните от институциите машини за обработка следва да бъдат подложени на изпитание от страна на отговорните национални органи или от страна на Европейския технически и научен център (ЕТНЦ) чрез провеждането на изпитание за откриване на фалшификати. Такова изпитание следва да бъде съставено така, че да гарантира, че машината за обработка на монети е способна да отхвърли познатите видове фалшиви монети и всички други предмети, наподобяващи монети, които не съответстват на характеристиките на оригиналните евромонети.“</p>	<p>„1. Притежаваните от Институциите използват само видове машини за обработка, които са преминали изпитание за откриване на фалшификати, проведено следва да бъдат подложени на изпитание от страна на отговорните национални органи или от страна на Европейския технически и научен център (ЕТНЦ) чрез провеждането на изпитание за откриване на фалшификати. Такова изпитание следва да бъде съставено така, че да гарантира, че видът машината за обработка на монети е способна да отхвърли познатите видове фалшиви монети, и всички други предмети, наподобяващи монети, които не съответстват на характеристиките на оригиналните евромонети, и евромонети, негодни за обращение.“</p>

Обяснение

ЕЦБ счита, че въвеждането на задължение за институциите да използват машини за обработка на монети, които са преминали изпитание за откриване на фалшификати, е по-логичен подход. Той би позволил използването от няколко институции на машини за обработка на монети, които са преминали успешно изпитание, т.е. няма да бъде необходимо да се провежда отново изпитание за всяка една институция. Освен това, той би съответствал по-точно на член 5 от предложения регламент, който установява, че изпитанията за откриване на фалшификати могат да се провеждат в производствените помещения и че на уебсайта на Комисията ще бъде публикуван консолидиран списък на всички успешно изпитани машини за обработка на монети. Освен това, ЕЦБ предлага ограничаване на изпитанието за откриване на фалшификати до видовете на машините за обработка на монети (т.е. машини, използващи същия хардуер, софтуер и основни функционалности), тъй като това би било достатъчно, за да се осигури, че всички машини за обработка на монети от същия вид отговарят на изискванията на предложения регламент.

Освен това, съгласно член 2, буква б) от предложения регламент, като негодни за обращение евромонети са определени онези, които са отхвърлени в процеса на установяване на истинността. Поради това, редакцията на член 4, параграф 1 от предложения регламент следва да посочи ясно, че машините за обработка на монети, подложени на изпитание за откриване на фалшификати, следва също да идентифицират евромонети, негодни за обращение.

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ ⁽¹⁾
-------------------------------	---

Изменение 3

Член 6, параграф 3 от предложениния регламент

Член 6	Член 6
<p>„3. Броят на машините, които ежегодно се проверяват във всяка държава-членка, се определя така, че обемът на евромонети, обработени с тези машини през въпросната година, представлява поне една трета от общия сборен нетен обем на евромонети, емитирани от въпросната държава-членка от въвеждането на евро монетите до края на предходната година. Броят на машините, които трябва да бъдат проверени, се изчислява въз основа на обема на трите евромонети с най-високи номинални стойности, предназначени за обращение.“</p>	<p>„3. Броят на машините, които ежегодно се проверяват във всяка държава-членка представлява 10 % от общия брой на машините, инсталирани в тази държава-членка или се определя така, че обемът на евромонети, обработени с тези машини през въпросната година, представлява поне една трета от общия сборен нетен обем на евро монети, емитирани от въпросната държава-членка от въвеждането на евромонетите до края на предходната година. В последния случай, броят на машините, които трябва да бъдат проверени, се изчислява въз основа на обема на трите евромонети с най-високи номинални стойности, предназначени за обращение.“</p>

Обяснение

ЕЦБ е на мнение, че държавите-членки следва да имат избор да проверяват машините за обработка на монети, инсталирани на тяхна територия, или чрез прилагане на изчислителния метод, определен в предложениния регламент, или, алтернативно, чрез извършване на проверки в определен процент от тези машини за обработка на монети. В действителност, тъй като монетите се намират в обращение в еврозоната, миграцията на монети от една държава-членка в друга може да засегне в значителна степен обема на монетите в обращение в дадена държава-членка. Поради това някои държави-членки могат да сметат за улестно да проверяват машините за обработка на монети независимо от акумулирания нетен обем на монетите, емитирани от тази държава-членка. И в двата случая броят на машините за обработка на монети, проверявани от държавите-членки, би бил достатъчно голям, за да осигури подходящ контрол на капацитета на институциите да извършват проверка за истинност на евромонетите.

Изменение 4

Член 8 от предложениния регламент

Член 8	Член 8
<p>„1. 5 %-на такса от номиналната стойност на предадените негодни за обращение евромонети ще бъде удържана от изплащането на стойността им или от тяхната замяна. Таксата за обработка ще бъде увеличена с още 15 % от номиналната стойност на евромонетите, в случай че целият сак или кутия е проверен в съответствие с член 10.</p> <p>2. Държавите-членки могат да предвидят общи освобождавания от такси за обработка, когато предаващите монетите юридически или физически лица редовно и тясно сътрудничат на отговорните национални органи при изтеглянето от обращение на фалшиви и на негодни за обращение евромонети.</p> <p>3. Транспортните и сродни разходи остават за сметка на предаващите монетите юридически или физически лица.</p> <p>4. Без да се засяга предвиденото в параграф 2 освобождаване, максималното количество, което се освобождава от такси за обработка, е един килограм негодни за обращение монети за всяка номинална стойност, предадени от юридическо или физическо лице.“</p>	<p>„1. 1.5 % на такса от номиналната стойност на предадените негодни за обращение евро монети ще бъде удържана от изплащането на стойността им или от тяхната замяна. Таксата за обработка ще бъде увеличена с още в размер на 15 % от номиналната стойност на евромонетите, негодни за обращение, се удържа от изплащането на стойността или от замяната на тези евромонети, в случай че целият сак или кутия е проверен в съответствие с член 10, параграф 2.</p> <p>2. Държавите-членки могат да предвидят общи освобождавания от такси за обработка, когато предаващите монетите юридически или физически лица редовно и тясно сътрудничат на отговорните национални органи при изтеглянето от обращение на фалшиви и на негодни за обращение евро монети.</p> <p>3. Транспортните и сродни разходи остават за сметка на предаващите монетите юридически или физически лица.</p> <p>4. Без да се засяга предвиденото в параграф 2 освобождаване, максималното количество, което се освобождава от такси за обработка, е един килограм негодни за обращение монети за всяка номинална стойност, предадени от юридическо или физическо лице.“</p>

Текст, предложен от Комисията	Изменения, предложени от ЕЦБ ⁽¹⁾
-------------------------------	---

Обяснение

Виж параграфа относно таксите за обработка по-горе.

Изменение 5

Член 14 от предложения регламент

<p>Член 14</p> <p>„Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в <i>Официален вестник на Европейския съюз</i>.</p> <p>Прилага се от 1 януари 2012 г.</p> <p>Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.“</p>	<p>Член 14</p> <p>„Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в <i>Официален вестник на Европейския съюз</i>.</p> <p>Прилага се от 1 януари 2012 г.</p> <p>Държавите-членки, които към датата на влизане в сила на настоящия регламент са приели мерки за прилагане на Препоръка 2005/504/ЕО на Комисията, могат обаче да продължат да прилагат тези мерки в рамките на тригодишен преходен период, считано от 1 януари 2012 г.</p> <p>Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите-членки в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.“</p>
--	---

Обяснение

Предложеният регламент следва да допуска временно удължаване на срока на действието на утвърдени национални практики, основани на Препоръка 2005/504/ЕО на Комисията, като се вземат предвид по-специално инвестициите, които са направени във връзка с инсталирането на машини за обработка на монети в държавите-членки, прилагащи препоръката на Комисията.

(1) Удебеленият шрифт се отнася за нов текст, който ЕЦБ предлага да бъде добавен. Зачертаването в текста се отнася за текст, който ЕЦБ предлага да бъде заличен.